

سید جواد حسینی

اوی گوهر درج عز و تمکین
 ای علم و عمل مقیم کویت
 همشیره ماه و دخت خورشید
 پس تخت ترابه «قم» نشاندند
 کاین خانه بهشت و جای حواس است
 ناموس خدای جایش اینجاست
 زین خاک که چشمۀ حیات است
 اندر حرم تو عقل مانت است

ای دختر عقل و خواهر دین
 عصمت شده پای بند مسویت
 ای میوه شاخسار توحید
 شیطان به خطاب «قم» براندند^۱
 کاین خانه بهشت و جای حواس است
 ناموس خدای جایش اینجاست
 زین خاک که چشمۀ حیات است

۱. اشاره به حدیث معروفی است که پیامبر اکرم ﷺ فرمود: «در شب معراج چون مرآ به آسمان بردند، جبرئیل ﷺ مرآ به شانه راست خود گرفت و در زمین به نقطه سرخ رنگی نظر کرد که از زعفران خوش رنگ تر و از مشک خوشبوتر بود. پیر مردی را دیدم که کلاهی بر سر داشت. از جبرئیل پرسیدم: این نقطه از زمین که در سرخی بهتر از زعفران است کجاست؟ گفت: اینجا محل شیعیان تو و شیعیان وصی تو علی ﷺ است. گفتم: آن پیر مرد کیست؟ گفت: شیطان است. گفتم از مردم چه می خواهد؟ گفت: می خواهد آنان را از ولایت امیر المؤمنین ﷺ باز دارد و به فسق و فجور دعوتشان کند. گفتم: ای جبرئیل مرا پایین ببر. پس با سرعتی بالاتر از برق جهان و سریع تر از روی هم قرار گرفتن پلک چشم فرود آمدیم. پس حضرت فرمود: ای ملعون «قم» بrixz و در مال واولاد و زنان دشمنان آنها (شیعیان) شریک باش. به راستی تو را برشیعیان من و شیعیان علی ﷺ هیچ گونه سلطنتی نیست. پس آن مکان قم نامیده شد. (شیخ عباس قمی، سفينة البحار، ج ۲، ص ۴۴۵.)

اهل بیت علیهم السلام در قم گردید.

سفر به عشق برادر

هر خواهی به شکل طبیعی به
برادر خویش علاقه و محبت دارد،
ولی در تاریخ برخی خواهی‌ها در عشق
و علاقه به برادر مشهور و زبانزد
شده‌اند؛ از جمله صفیه خواهی حمزه
سیدالشهادی زمانش که سخت به
برادرش علاقه داشت، و حضرت
زینب علیهم السلام که از عشق برادرش حسین
سرشار بود، و سومی حضرت
معصومه علیهم السلام است.

با اینکه امام هشتم خواهان
متعددی داشت^۱ اما خواهی که بیش
از همه به امام زمان خویش و برادر

جسمی که در این زمین نهانست
جانی است که در تن جهانست
این ماه منیر و مهر تابان
عکسی بود از قم و خراسان
ایران شده نور بخش ارواح
مشکوّه صفت به این دو مصباح
از این دو حرم دلاچه پرسی؟
حق داند و صفات عرش و کرسی
هر کس به درت به یک امیدی است
محاج تراز همه «وحیدی» است^۲

حضرت معصومه در یک نگاه

نام آن حضرت فاطمه کبری، نام
پدرش موسی بن جعفر علیهم السلام و نام مادر
بزرگوارش نجمه خاتون است.

القاب او عبارت‌اند از: معصومه،
کریمه اهل بیت، طاهره، حمیده،
رشیده، تقیه، مرضیه، رضیه، بزره، اخت
الرضاء علیهم السلام^۳.

ولادت آن حضرت در اول ذی
قعدة الحرام ۱۷۳ هجری قمری در
مدینه منوره واقع شده است و در ۲۳
ربیع الاول ۲۰۱ هجری وارد قم شد، و
سرانجام در دهم ربیع الثانی ۲۰۱ در
سن ۲۸ سالگی دار فانی را وداع گفت و
مرقد شریف آن بانو، زیارتگاه عاشقان

۱. شعر از آیة الله العظمی شیخ حسین وحیدی خراسانی.

۲. این القاب در زیارت‌نامه‌ای در کتاب «انوار المشعشعین»، چاپ ۱۳۲۷ هج، ۱، ص ۲۱۱ آمده است؛ ر.ک: کریمه اهل بیت، ص ۳۸.

۳. نام فرزندان دختر موسی بن جعفر علیهم السلام غیر از فاطمه معصومه علیهم السلام از این قرار است؛ فاطمه صغیری، رقیه، حکیمه، ام ابیها، رقیه صغیری، کلثوم، ام جعفر، لیانه، زینب، خدیجه، علیه، آمنه، حسنہ بُریه، عناسه، ام سلمه، میمونه، ام کلثوم. ر.ک: متنه الامال، شیخ عباس قمی، کتابفروشی اسلامیه، ج ۲، ص ۱۴۹.

حضرت معصومه در سال ۲۰۱ هجری درست بعد از یکسال از فراق برادر، همراه پنج تن از برادران به نامهای فضل، جعفر، هادی، قاسم و زید و تعدادی از برادرزادگان، و تنی چند از غلامان و کنیزان^۲ به سوی خراسان حرکت کردند. هنگامی که کاروان حضرت به ساوه رسید، عده‌ای از دشمنان اهل بیت عصمت و طهارت^۳، با اشاره مأمون عباسی راه را بر آنان بستند و در یک درگیری نابرابر همه برادران و تقریباً اکثر مردان همراه کاروان را به شهادت رساندند. حضرت معصومه^{علیها السلام} از شدت تأثرات و تألمات و بنا بر قولی در اثر مسمومیت^۴ به سختی بیمار شد؛ به نحوی که ادامه سفر برایشان ناممکن گردید. لذا ناچار شد به سوی قم

بزرگوارش عشق می‌ورزید، حضرت فاطمه معصومه^{علیها السلام} بود که به عشق دیدار برادر رنج سفر پر مشقت را بر خوبیش تحمل کرد. البته عشق و محبت برادر نیز به او در حد بالایی بود. شاهد این مدعانامه‌ای است که امام هشتم^{علیها السلام} برای او نوشته است.

در تاریخ آمده که آن حضرت نامه‌ای خطاب به خواهرش حضرت فاطمه معصومه^{علیها السلام} مرقوم فرموده و آن را توسط یکی از غلامانش به مدینه منوره ارسال نموده است. حضرت رضا^{علیها السلام} به غلامش دستور داد که در هیچ منزلی توقف نکند تا در اندک زمان ممکن آن را به مدینه برسانند. آنگاه نشانی خانه حضرت موسی بن جعفر^{علیها السلام} را برای او بیان فرمود تا از کسی نشانی نپرسد. غلام خود را به مدینه رساند و نامه امام هشتم را به محضر حضرت معصومه^{علیها السلام} تسلیم نمود. فاطمه معصومه^{علیها السلام} به محض رسیدن نامه برادر، خود را آماده سفر نمود.^۱

۱. من لا يحضره الخطيب، ج ۴، ص ۴۴؛ بارگاه فاطمه معصومه تجلیگاه فاطمه زهرا، سید جعفر میر عظیمی، ص ۳۰.

۲. همان، ص ۳۱؛ کریمه اهل بیت، ص ۱۷۴.

۳. الحياة السياسية للامام الرضا^{علیها السلام}، سید جعفر مرتضی عاملی، ص ۴۲۸.

معصومه علیها السلام را گرفته بود، هر دو دستش به ضریح مطهر چسبیده و به هیچ حیله‌ای جدا نمی‌شد. به محضر مقدس آیة الله العظمی سید محمد حجت (م ۱۳۷۲ ه) مشرف شده، حل مشکل را از محضر ایشان خواسته بودند. آقای حجت فرموده بودند: مقداری تربت سیدالشهداء را در آب حل کنند و روی دستهای آن زن بدل فرجام بریزند، چون تربت حسین علیه السلام مشکل گشای هر درد بی درمان است [آن گاه مشکل حل می‌شود].^۱

۲. از زبان موحوم آیة... حائری حضرت آیة الله شیخ مرتضی حائری (م ۱۴۰۶ ه) نقل فرموده که فرد موثقی به او گفته است که سیدی بود از پاهای ناتوان؛ به گونه‌ای که نشسته راه می‌رفت. بدن لاغر و ضعیفی داشت و برای شفای خود به حضرت معصومه علیها السلام متولّ می‌شد. در عالم

حرکت نموده و در روز ۲۳ ربیع الاول ۲۰۱ در میان استقبال پرشور مردم شریف قم، وارد این سرزمین شود، و در محلی به نام «میدان میر» در منزل موسی بن خزرج، بزرگ اشعریان ساکن شود.

هم اکنون آن منزل به صورت مدرسه در آمده و به «مدرسه سنتی» موسوم گردیده است و محراب عبادتش به نام «بیت الثور» زیارتگاه خاص و عام می‌باشد. سرانجام آن حضرت بعد از ۱۷ روز، در دهم ربیع الثاني ۲۰۱ با اندوه فراوان از دنیا رفت.

آنچه پیش رو دارید نگاهی است به گوشه‌ای از کرامات کریمه اهل بیت علیهم السلام از زبان برخی علماء و مراجع عالی قدر.

۱. چسیدن دو دست زن بدکاره از آقای شیخ عبدالحسین رضوی آذربایجانی نقل شده است که در دوران طلبگی، زنی غیرمنزه در حرم مطهر در صدد اغفال بانوی پاکدامنی بود، چون با دو دستش ضریح مطهر حضرت

۱. بارگاه فاطمه معصومه، تجلیگاه فاطمه زهرا علیهم السلام، ص ۱۱۵.

آستانه مرگ برگشتند.^۲

۴. شفای پادرد

حضرت آیة الله شیخ مرتضی حائری علیه السلام نقل نموده است که: شخصی به نام آقا جمال دچار پادرد سختی شده بود؛ به طوری که برای شرکت در مجالس بایستی کسی او را به دوش می‌گرفت و کمک می‌کرد. عصر تاسوعاً، آقا جمال به مجلس روضه‌ای که در مدرسه فیضیه از طرف آیة الله حائری تشکیل شده بود آمد. آقا

سید علی سیف (خدمتگزار مرحوم آیة الله حائری) که نگاهش به او افتاد، به او پرخاش کرد که سید این چه بساطی است که در آورده‌ای؟ مراحم مردم می‌شوی؟ اگر واقعاً سیدی، برو از بی بی شفا بگیر. آقا جمال تحت تأثیر این سخن قرار می‌گیرد و بعد از مجلس روضه خوانی با همراه خود به حرم حضرت معصومه علیها السلام مشرف

۱. همان، وزندگانی حضرت معصومه علیها السلام،

ج ۳، ص ۴۷.

۲. قصص العلماء، میرزا محمد تنکابنی؛ ص ۷۴.

رؤیا می‌بیند که آن خاتون دو سرا با برادر بزرگوارش حضرت رضا علیه السلام از ضریح بیرون آمدند. حضرت معصومه علیها السلام به برادرشان عرض می‌کنند که این آقا به ما متول شده است، از خداوند بخواهید که به او شفا عنایت کند. امام رضا علیه السلام از آب دهان مبارکش به پاهای او می‌زند و سید از خواب بیدار می‌شود و می‌بیند پاهای صحیح و سالم شده است و هیچ ناراحتی ندارد.^۱

۳. نویسنده قصص العلما

آیة الله میرزا محمد تنکابنی علیهم السلام (م ۱۳۰۲ ه) صاحب کتاب «قصص العلما» می‌نویسد: «در یکی از تشرفات خود به عتبه بوسی حضرت معصومه علیها السلام، همسر و فرزندم به شدت مريض شدند و در بستر مرگ افتادند. به محضر دختر باب الحوائج عرض کردم: ما از راه دور به خانه شما آمدیم، ما هرگز توقع نداریم که افسرده و ناامید از محضر شما برگردیم، همان لحظه هر دو بیمار بهمودی یافتدند و از

حوزه علمیه قم بفرستند تا برای تبلیغ در آن منطقه تربیت شوند.

مقدمات کار فراهم شد و استقبال عجیبی از این امر به عمل آمد. از بین [سیصد نفر داوطلب]، پنجاه نفری که معدل بالایی داشتند و جامع ترین آنها بودند، برای اعزام به حوزه علمیه قم انتخاب شدند. در این میان جوانی [بود] که با داشتن معدل بالا، به سبب اشکالی که در یکی از چشمانتش وجود داشت انتخاب نشده بود. با اصرار فراوان پدر ایشان، او را می‌پذیرند. هنگام فیلمبرداری از مراسم بدרכه از این کاروان علمی، مسئول فیلمبرداری دوربین را روی چشم معیوب این جوان مستمرکز کرده و تصویر بر جسته‌ای از آن را به نمایش می‌گذارد. جوان با دیدن این منظره بسیار ناراحت و دل شکسته می‌شود. وقتی کاروان به قم می‌رسد و در مدرسه مربوطه ساکن می‌شوند، این

می‌شود. پس از زیارت و عرض ادب با دل شکسته حال توجه و توسلی پیدا می‌کند و آنگاه به خواب می‌رود. در عالم خواب شخصی به او می‌گوید: بلند شو. می‌گوید: نمی‌توانم. باز می‌گوید: می‌توانی، بلند شو. و عمارتی را به او نشان داده و می‌گوید: این بنا از حاج سید حسین آقاست که برای ما روضه خوانی می‌کند، این نامه را هم به او بده. آقا جمال ناگهان [از خواب بیدار شده] و خود را ایستاده می‌بیند که نامه‌ای در دست دارد. نامه را به سرعت به صاحبش می‌رساند.... از آن به بعد سید جمال عوض شد؛ به گونه‌ای که انگار از جهان دیگری است و غالباً با ذکر خدا و در حال سکوت بود.^۱

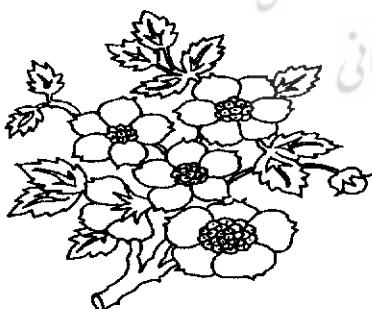
۵. آیة الله مکارم شیرازی

آیة الله العظمی مکارم شیرازی می‌گویند: بعد از فروپاشی سوری ساقی و آزاد شدن جمهوریهای مسلمان نشین [واز آن جمله جمهوری نخجوان] مردم شیعه نخجوان تقاضا کردند که عده‌ای از جوانان خود را به

۱. فروغی از کسوثر، ص ۶۲؛ بارگاه فاطمه معصومه... همان، ص ۱۲۰.

بوده عملش کنند و از عمل هم می ترسیده است. اتفاقاً به پشت بام منزل خویش می رود و چشمش به گند حضرت معصومه علیها السلام می افتد. رو به قبر حضرت نموده می گوید: من زن طلبه‌ای هستم که زیر پرچم شمامست، تقاضا دارم یک لطفی به من بکنید. او می گوید: ناگهان دیدم دردم ساكت شد. فردا صبح وقتی از خواب بیدار شدم اصلاً اثری از سرطان و آن غده‌هایی که در پستان بود ندیدم و بدون عمل از بین رفت.

استاد مظاهری اضافه می کند: اگر من بخواهم نظیر این قضایا را بگویم: بیش از ۵۰٪ قضیه می شود.^۱

۱. همان، ص ۱۳۲. ضمناً سی دی تصویری این کرامت به نقل از آیة الله مکارم در واحد فرهنگی آستانه موجود است.

۲. همان، ص ۱۶۵.

جوان به حرم مشرف شده و با اخلاص تمام متousel به حضرت [معصومه علیها السلام] می شود و در همان حال خوابش می برد. در خواب عوالمی را مشاهده کرده و بعد از بیداری می بیند چشمش سالم و بی عیب است. او بعد از شفا یافتن به مدرسه بر می گردد، دوستان او با مشاهده این کرامت و امر معجزه آسا دسته جمعی به حرم حضرت معصومه علیها السلام مشرف شده و ساعتها مشغول دعا و توسل می شوند.

وقتی این خبر به نججونان می رسد، آنها مصراً نه خواهان این می شوند که این جوان بعد از شفا یافتن و سلامتی چشمش، به آنجا برگردد که ساعث بیداری و هدایت دیگران گردد.^۱

ع. شفای سرطان

آیة الله حسین مظاهری می گوید: یکی از خانمهای آقایان طلبه سرطان داشت؛ او خیلی در رنج و عذاب بود، شبی شوهرش در منزل نبوده، درد شدید او شروع می شود، از طرفی بنا